Dosarul nr. 5r-21/2025
(4-25060276-15-5r-02052025)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

25 februarie 2026 **orașul Vulcănești**

Judecătoria Cahul (sediul Vulcănești)
În componența completului de judecată:
Președintele ședinței, judecător: Camerzan-Rotaru Ludmila
Grefier: Șerban Irina
În prezența:
reprezentantului petiționarului, avocatul Dandeș Veaceslav
în lipsa:
agentului constatator Dermenji Nicolai
petiționarului Bordei Dmitri

a examinat în ședință de judecată publică, în limba de stat, contestația depusă de avocatul Dandeș Veaceslav, în interesele petiționarei Bordei Dmitri, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria numărul MAI04 187964 din data de 09 aprilie 2025, în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional și deciziei de sancționare,

a c o n s t a t a t:

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria și numărul MAI04 187964 din data de 09 aprilie 2025 și decizia de sancționare, a agentului constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Vulcănești, Dermenji Nicolai, contestatarul Bordei Dmitri a fost recunoscut vinovat și sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a sumei de 25 000 lei, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, pe faptul că: ”*în anul 2024, la adresa or.Vulcănești *****, Bordei Dmitri ș-a dat acordul să primească bunuri sub formă de bani,ruble RF, care nu îi revin, la contul bancar privat în ”Promsveazibanc” primite prin intermediul aplicației PSB (Federația Rusă) la numărul de telefon *****, pentru a vota ”Nu” la Referendumul 20.10.2024 și vota pentru candidatul în Președinte RM” din reprezentanții Blocului Politic ”Victoria”.*

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție seria și numărul MAI04 187964 din data 09 aprilie 2025 și decizia de sancționare inclusă în acesta, la data de 24 aprilie 2025, reprezentantul petiționarului, avocatul Dandeș Veaceslav prin intermediul poștei electronice a depus contestație.

În motivarea contestației reprezentantul petiționarului, avocatul Dandeș Veaceslav a indicat că, în privința contestarea a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție prin care a fost găsită vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, iar prin decizia agentului constatator i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 25 000 lei.

Menționează că, la pronunțarea unei hotărâri autoritatea competentă să soluționeze această procedură contravențională trebuia să-și întemeieze convingerea referitor la legalitatea și corectitudinea procesului - verbal cu privire la contravenție pe bază de probe sigure și certe, iar agentul constatator are obligația de a se conforma cerințelor imperative impuse și să respecte exigențele întocmirii procesului - verbal cu privire la contravenție.

Astfel, simpla constatare ex propriis sensibus a agentului constatator nu este suficientă pentru ca organul abilitat să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional.

În alţi termeni, atît timp cît asupra faptelor descrise în conţinutul actului - neconfirmate prin alte mijloace de probă - pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiul de drept in dubio pro reo.

Astfel, vinovăţia este unul din elementele constitutive a unei contravenţii, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art.7 Cod Contravenţional persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravenţional, persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat sa dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Din textul hotărîrii (deciziei) contestate, consideră că nu se reţine drept invocate, şi apreciate careva probe concludente.

Conform iurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania. Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate si adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate si poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Drept consecinţă, prezumţia de nevinovăţie prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale, este aplicabilă si în cazul faptelor sancţionate contravenţional în dreptul intern si atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenţionale.

In aceste condiţii, persoana sancţionată contravenţional nu trebuie să facă proba nevinovăţiei sale, ci autoritatea din care face parte agentul constatator are obligaţia de a proba existenţa faptei, identitatea persoanei care a săvârşit-o şi nevinovăţia acesteia.

Conform art.21 din Constituţie, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, de menţionat că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atît de părţi, cît şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

Prin analogie potrivit art. 8 al. (3) CPP al RM, concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condiţiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Conform art.425 alin.(l) Codul contravenţional, ’’probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei”.

Totodată, ”în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi

documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico- ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză".

Noţiunea ''încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător", este consfinţită de prevederile art.6 pct.44) Codul de procedură penală.

Practica CEDO, cauza Ziliberberg împotriva Moldovei, a consfinţit, că identitatea procedurii contravenţionale cu cea penală.

Astfel, nu există nici o probă veridică şi utilă care ar confirma faptele incriminate, *iar* concluziile agentului constatator contra Bordei Dmitri sunt subiective şi bazate pe presupuneri. Ori agentul constatator, nu a demonstrat cu probe utile şi veridice, cele indicate în provesul verbal şi decizie, iar concluziile agentului constatator nu se probează prin probe obiective şi utile la caz, şi exprimă doar presupuneri.

De menţionat, că la rubrica respectivă, este indicat, ca anexă: "RAP 2025008032 din 09.04.2025", însă nu este indicat nimic cocret şi individualizat, ce înseamnă aceasta şi cîte file conţine.

Bordei Dmitri a fost informată şi iau fost prezentate pentru a lua cunoştinţă cu materialele procesului contravenţional, şi astfel, a constatat că iau fost prezentate doar: copia RAP 01 429589 cu număr de înregistrare 32, copia procesului verbal de consemnare a declaraţiilor din 09 aprilie 2025 un înscris cu privire la drepturile şi obligaţiile contravenientului conform art.378, 384 Codul Contravenţional: copia raport de înregistrare în REI-2 nr.290 din 09 aprilie 2025 şi încheierea din 09 aprilie 2025.

Alte care-va probe părţii apărării nu au fost prezentate.

Menţionează, că toate aceste acte prezentate, nu erau numerotate, nu erau cusute, nu erau sigilate, şi nu aveau borderou întocmit care să indice toate înscrisurile ce se regăsesc în aşa numita cauză contravenţională.

Astfel, la caz, pe de o parte, se întrevede, că cazul contravenţional finalizat cu actul de învinuire al procesului verbal cu privire la contravenţie şi cu decizia pe caz, nu are care-va probe utile, concludente şi pertinente, ori acestea nu au fost prezentate părţii apărării, iar pe de altă parte, dacă în ipoteza prezentării de organul de poliţie în instanţă a ceva declarat ca probe, care nu au fost prezentate părţii apărării, este evident, că absolut toate actele care vor fi prezentate în afară de cele pe care lea prezentat părţii apărării, sunt ilegale şi false, şi inadmisibile, şi ne rezervăm dreptul la depunerea plîngerilor penale pe actele şi acţiunile astfel ilegale ale organului de poliţie.

Respectiv, la caz, aşa zisele probe sub forma materialelor RAP 2025008032, nu sunt utile şi obiective şi nici intr-un fel nu probează cele incriminate, ori pe de o parte aşa şi nu este clar ce este materialele RAP 2025008032 iar pe de altă sunt neclare, deoarece nu este indicat nimic despre Bordei Dmitri.

Astfel, aşa şi nu este clar cînd, de cine, şi în ce circumstanţe au fost constatate cele indicate în procesul- verbal, şi care sunt probele care confirmă cele constatate.

În partea ce ţine de raportul înregistrat în REI-2 nr.290 din 09 aprilie 2025 şi încheierea din 09 aprilie 2025 acesta este ilegal şi inadmisibil, ori nu are nici o constatare şi indicare cu referire la probe despre Bordei Dmitri iar pe de altă parte în genere este absolut neclară soluia de încetare a verificării din încheierea din 09 aprilie 2025.

Fapta incriminată de la articolul 47/1 alin.(l) Codul Contravenţional, prevede: ’’Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune”

Adică, fapta incriminată este una complexă, cu elemente constitutive alternative, şi obligatorii condiţionate de determinarea caracterului subiectului de alegător, şi condiţionat de rezultatul infracţional caracterizat prin scop, de exercitare sau nexercitare a drepturilor electorale în cadrul alegerilor, faptă legată şi condiţionată de legiuitor doar pentru cazurile cînd fapta nu constituie infracţiune.

Însă nici procesul-verbal contravenţional, şi nici aşa numita decizie pe cazul contravenţional, nu este motivată.

Astfel, încît nu conţine o analiză a probelor existente şi nici nu conţine trimiteri la normele materiale care au fost încălcate, de asemenea nu se indică calificarea concretă a faptei cu indicarea indicilor juridici calificativi ale elementelor constitutive ale contravenţiei imputate, şi în mod absolut neclar şi chiar ilegal, se indică denumirea articolului 47/1 Codul Contravenţional, însă aceste criterii conform prevederilor art.443 alin.(l) lit.d), e) Codul Contravenţional, sunt obligatorii, şi lipsa lor, duce la nulitatea actului procesului verbal cu privire la contravenţie.

Strict din cele indicate supra, reiese că acuzarea adusă nu este nici concretizată, nici probată, ci bazată pe presupuneri, nefiind argumentată şi probată săvîrşirea faptei prin una sau mai multe din acţiunile legiferate ale laturii obiective a contravenţiei.

Verificarea actului de acuzare - procesul verbal cu privire la contravenţie, relevă că agentul constatator impută săvîrşirea faptei ”pe perioada anului 2024”. Conform legislaţiei naţionale, ’’Termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfîrşitul zilei respective a ultimei luni sau la sfirşitul zilei şi lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni.”

La caz, din simplul motiv că termenul este indicat, ’’perioada anului 2024”, reiese că fapta imputată se invocă a fi avut loc în perioada 01 ianuarie 2024 pînă la 31 decembrie 2024, ori şi pe textul incriminator, este indicat în perioada anului 2024.

Respectiv, nimeni nu are dreptul, nici agentul constatator şi nici o instanţă de judecată a învedera, sau a interpreta această formulare a actului de învinuire cu privire la timpul săvîrşirii în alt mod restrîns sau lărgit, sau cu aprecieri noi a altor date calendaristice concrete.

În coraport, cu cele indicate supra a timpului săvîrşirii contravenţiei astfel cum este imputat, menţionăm, că art.47/1 Codul Contravenţional a fost introdus prin LP230 din 31.07.24, M0355-357/15.08.24 art.559; în vigoare din 15.08.24.

Art.22 şi 23 din Constituţie, garantează principiul nulla poena sine lege, nullum crimen sine lege şi posibilitatea fiecărei persoane de a-şi cunoaşte drepturile şi îndatoririle.

În practica constant a Curţii Constituţionale s-a menţionat, că: ’’Curtea menţionează că principiul nulla poena sine lege, nullum crimen sine lege, stabilit la articolul 7 din Convenţie, impune în primul rând ca legislaţia să definească în mod clar încălcările si sancţiunile aplicabile în cazul săvârşirii acţiunii sau a omisiunii interzise. Condiţia este îndeplinită atunci când justiţiabilul poate stabili, plecând de la textul dispoziţiei pertinente şi, dacă este cazul, cu ajutorul interpretării care este dată acestui text de către instanţe, care sunt acţiunile si omisiunile care angajează răspunderea sa (a se vedea Coeme şi alţii v. Belgia, 22 iunie 2000, § 145; Vasiliauskas v. Lituania, 20 octombrie 2015, § 154). Aşadar, persoanele trebuie să cunoască normele dreptului penal pentru a putea să-şi adapteze comportamentul în funcţie de

acestea.”

Respectiv, este absolut ilegal ca să incriminezi în aşa mod cum a realizat agentul constatator - perioada anului 2024, fără o individualizare şi clarificare a situaţiei de fapt, raportată la data de 15 august 2024 cînd deabia a fost incriminată fapta dată, şi drept consecinţă, întreg actul de acuzare a procesului verbal cu privire la contravenţie este lovit de nulitate absolută, deoarece reprezintă o încălcare esenţială a dreptului la apărare şi acces la justiţie, şi astfel, este un viciu fundamental care nici întrun fel nu poate fi reparat decît prin declararea nulă a acestuia, ori la caz, în baza acestei acuzaţii, avem şi decizia de sancţionare, şi astfel, reiese că Bordei Dmitri a fost sancţionat în baza art.47/1 alin.(l) Codul Contravenţional pentru presupuse circumstanţe avute de pînă la data de 15 august 2024, ceea ce este ilegal, si o astfel, de decizie urmează a fi sancţionată prin anulare.

În acest sens, vine şi conţinutul incriminării faptice, unde se indică ”în perioada anului 2024”, fără care - va individualizare în timp, ceea ce încă odată confirmă concluzia supra.

Înscrisul procesului verbal de audiere a Bordei Dmitri, este unul inadmisibil, şi lovit de nulitate absolută, deoarece, Bordei Dmitri nu a fost informat despre statutul procesual al acesteia, nu a fost informată despre drepturile şi obligaţiile acesteia.

De asemenea audierea lui Bordei Dmitri care era presupusă persoană în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional este ilegală, şi lovită de nulitate absolută, deoarece, audierea a avut loc la data de 09 aprilie 2025 ora 15.25 - 15.40, ca apoi la 09 aprilie 2025 ora 15.24 să-i fie întocmit actul de acuzare - a procesului verbal cu privire la contravenţie şi la 09 aprilie 2025 ora 15.30 să fie luată decizia pe caz.

Conform prevederilor art.384 alin.(2) Codul Contravenţional, Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul: a) la apărare; b) să cunoască fapta imputată.

La materialele cauzei nu există nici un înscris procesual care să demonstreze că organul de poliţie a respectat această regulă procesulă, care este bazată pe art.6 CEDO, şi din care motiv, realizarea mai întîi a audierii iar apoi a incriminării faptei este pe cît de illegal, pe atît de o problemă de drept, de ordin a omisiunii de reglementare, în sensul neconstituţionalităţii normelor contravenţionale, care nu asigură nici într-un fel respectarea acestui principiu constituţional.

În susţinerea concluziei date relevă, prevederile art.443 Codul Contravenţional, în coroborare cu art.447/1 Codul Contravenţional, care clar stabileşte, că se întomeşte procesul verbaş cu privire la contravenţie, ca şi act de acuzare, ca apoi se examinează cauza contravenţională, şi anume faţă de actul de acuzare se ia decizia pe cazul contravenţional, conform rigorilor stabilite la art.447/1 Codul Contravenţional.

La caz nu avea o decizie în sensul art.447/1 Codul Contravenţional, din care motiv şi decizia pe caz este una neîntemeiată si ilegală, si urmează a fi anulată.

Astfel, hotărîrea (decizia) contestată, nu corespunde cerinţelor prevăzute de art.447[1] alin.(3) Codul Contravenţional şi încalcă prevederile art.443 alin.(l) lit.d), e) Codul Contravenţional care nu se regăsesc a fi indicate în procesul verbal.

Pentru considerentele arătate supra, întrucât nelegalitatea procesului - verbal cu privire la contravenţie prevalează temeiniciei, ceea ce înseamnă că în ipoteza în care actul este nelegal întocmit, inclusiv la capitolul veridicitatea contravenţiei imputate, urmează a fi desfiinţat atît procesul - verbal cît şi decizia adoptată de agentul constatator.

Din cele enunţate mai sus, consider că pe faptul dat faţă de aceaste învinuiri înaintate urmează a fi recunoscute procesul verbal cu privire la contravenţie şi decizia cu privire la contravenţie nulă în întregime, cu anularea deciziei agentului constatator, şi încetarea procesului contravenţional, pe motiv de inexistenţă a faptelor contravenţionale

imputate inclusiv din motivul nulităţii procesului verbal.

În drept, petiționara își întemeiază contestaţia în baza prevederilor art. 6 CEDO, articolelor: 20, 21, 32, 38, 40, 41 din Constituţia Republicii Moldova, articolele: 5, 7, 381, 384, 441, 443, 445, 448, 446, 454, 462 din Codul contravenţional, *și solicită* recunoaşterea nul procesul verbal cu privire la contravenţie din 09 aprilie 2025 şi a deciziei de sancţionare emise în privința sa, încetarea procesului contravențional, din motivul nulității absolute a procesului verbal cu privire la contravenție și din motiv că în acțiunile sale lipsește fapta contravențională.

În cadrul examinării cauzei, reprezentantul a depus ***o cererea cu privire la excluderea probelor din dosar*****,** în motivarea căreia a indicat că, întru dovedirea vinovăţiei făptuitorului, agentul constatator a anexat, nefiind administrate următoarele înscrisuri: - extrase din lista furnizorilor de servicii de comunicaţii electronice, cu conexiunile aplicaţiei mobile PSB şi sau ПСБ (Federaţia Rusă); proces verbal de consemnare a măsurii speciale de investigaţii ''colectarea informaţiei de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice" din 06.11.2024 ora 09.00 - 09.30 pe cauza penală nr.2023970322; - proces verbal de consemnare a măsurii speciale de investigaţii ''colectarea informaţiei de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice" din 09.12.2024 ora 08.00 -08.15 pe cauza penală nr.2023970322; odonanţă privind autorizarea măsurii speciale de investigaţii din 19.11.2024 pe cauza penală nr.2023970322; - ordonanţă privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurii speciale de investigaţii din 11.12.2024 pe cauza penală nr.2023970322; - ordonanţa de dispunere a efectuării măsurii speciale de investigaţii ''colectarea informaţiei de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice din 22.10.2024 pe cauza penală nr.2023970322; - ordonanţă privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurii speciale de investigaţii din 11.12.2024 pe cauza penală nr.2023970322; - ordonanţă privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurii speciale de investigaţii din 08.11.2024 pe cauza penală nr.2023970322; - încheierea judecătorului de instrucţie din 22.10.2024 de autorizare a efectuării măsurii speciale de investigaţii ''colectarea informaţiei de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice" pe cauza penală nr.2023970322; - mandatul judecătorului de instrucţie din 22.10.2024 de autorizare a efectuării măsurii speciale de investigaţii ''colectarea informaţiei de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice" pe cauza penală nr.2023970322; - încheierea judecătorului de instrucţie din 01.04.2025 de autorizare a folosirii datelor obţinute în urma efectuării măsurilor speciale de investigaţii din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravenţională RAP 01 433516; - mandatul judecătorului de instrucţie din 01.04.2025 de autorizare a folosirii datelor obţinute în urma efectuării măsurilor speciale de investigaţii din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravenţională RAP 01 433516;

De remarcat, pe de o parte că conform prevederilor art.425 alin.(2) Codul Contravenţional, prevede lista exhaustivă a mijloacelode de probă în procesul contravenţional, printre care ridicarea informaţiilor despre convorbirile telefonice nu se prevede adică nu se admite, cum nu se prevede şi nici nu se admit probele măsurilor speciale de investigaţii realizate cu autorizarea judecătorului de instrucţie chiar şi din alte cauze presupus penale, iar pe pe altă parte, în genere prevederile art.427 alin.(2) textul „ridicarea informaţiei privind convorbirile telefonice" a fost declarat neconstituţional prin HCC26 din 12.12.24, M0529-532/18.12.24 art.200; în vigoare 12.12.24.

În HCC26 din 12.12.24 se concluzionează:"44. Principiile generale privind exigenţa calităţii legii în contextul special al măsurilor secrete de supraveghere şi privind accesul autorităţilor la datele de comunicaţii au fost rezumate de către Curtea Constituţională în Hotărârea sa nr. 22 din 19 decembrie 2023 (§§ 58-69). Pe baza jurisprudenţei Curţii Europene din cauzele Roman Zakharov v. Rusia [MC], 4 decembrie 2015, Liblik şi alţii v. Estonia, 28 mai 2019, şi Ekimdzhiev şi alţii v. Bulgaria [MC], 11 ianuarie 2022, Curtea a constatat că accesul autorităţilor la informaţiile privind convorbirile telefonice

trebuie să fie însoţit de condiţiile şi garanţiile aplicabile măsurilor speciale de investigaţie (§ 87). Legea care permite accesul autorităţilor la informaţiile privind convorbirile telefonice trebuie să fie accesibilă, să definească natura infracţiunilor care pot da naştere unui ordin de acces, să limiteze durata accesului, să prevadă o procedură pentru examinarea, utilizarea şi stocarea datelor obţinute, să prevadă o procedură de autorizare prealabilă în faţa unui tribunal, de supraveghere şi de notificare a persoanei vizate despre accesul de către autorităţi la datele de comunicaţii reţinute, să reglementeze o procedură de distrugere a datelor de comunicaţii (a se vedea § 61 şi §§ 65-69). în acest sens, „calitatea legii" presupune că legea naţională trebuie să fie nu doar accesibilă şi previzibilă în aplicarea sa, ci să asigure, de asemenea, că măsurile de supraveghere secrete sunt aplicabile doar atunci când sunt „necesare într-o societate democratică", în special prin oferirea de garanţii adecvate şi efective împotriva abuzului (a se vedea § 62). - 45. Acest standard a fost confirmat prin jurisprudenţa recentă a Curţii Europene în cauza Pietrzak şi Bychawska-Siniarska şi alţii v. Polonia, 28 mai 2024. Punând în operă garanţiile dezvoltate în hotărârea sa de Mare Cameră din cazul Ekimdzhiev şi alţii, Curtea Europeană a constatat caracterul inadecvat al garanţiilor împotriva arbitrariului şi abuzul din legislaţia poloneză cu privire la măsurile secrete de supraveghere, retenţia şi accesul la datele de comunicaţii. La modul concret, Curtea Europeană a notat că câmpul de aplicare ratione materiae al supravegherii secrete este larg şi le permite autorităţilor să le dispună în contextul unei liste mari de infracţiuni, inclusiv infracţiuni relativ minore (§ 198). Mai mult, Curtea Europeană şi-a consolidat concluzia prin trimiterea la constatările Comisiei de la Veneţia, exprimate în Opinia CDL-AD(2016)012 din 13 iunie 2016, în privinţa Poloniei. Potrivit acestora, obţinerea metadatelor trebuie dispusă doar în cazuri grave şi pe baza testului proporţionalităţii (a se vedea §§ 54 şi 133 din Opinia CDL-AD(2016)012).

Aşadar, Curtea confirmă, în contextul articolului 427 alin. (2) din Codul contravenţional, că ridicarea informaţiei privind convorbirile telefonice presupune accesul la datele de transfer şi de localizare (a se vedea HCC nr. 22 din 19 decembrie 2023, § 73).

Totodată, Curtea menţionează că accesul la datele în discuţie este obţinut în cadrul procesului contravenţional ca un mijloc probatoriu. în acest sens, Curtea reţine că contravenţia constituie o faptă ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, comisă cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, care este prevăzută de Codul contravenţional şi poate fi sancţionată contravenţional (articolul 10 din Cod). Prin urmare, norma contestată permite accesul agentului constatator la datele de trafic si de localizare în contextul unei fapte ilicite, însă mai puţin grave decât infracţiunea. Mai mult, norma în discuţie menţionează care este autoritatea competentă să solicite accesul la aceste informaţii, însă nu precizează categoriile de persoane ale căror date pot fi accesate (a se vedea, mutatis mutandis, HCC nr. 20 din 19 decembrie 2023, § 78).

Totodată, accesul la informaţiile privind convorbirile telefonice poate fi solicitat dacă acestea sunt considerate importante pentru cauza contravenţională, dacă se cunoaşte exact locul şi persoana la care se află aceste informaţii şi dacă există o autorizare prealabilă din partea judecătorului de instrucţie. De asemenea, agentul constatator poate solicita accesul la informaţiile privind convorbirile telefonice în orice cauză contravenţională şi în privinţa oricărei persoane vizate în acestea (a se vedea articolul 427 alineatele (1) şi (2) din Codul contravenţional).

Pe de altă parte, Curtea a menţionat în jurisprudenţa sa, că ridicarea informaţiilor privind convorbirile telefonice în contextul cauzelor penale, chiar şi însoţită de autorizarea prealabilă a judecătorului de instrucţie, nu satisface standardul calităţii legii în sensul jurisprudenţei relevante a Curţii Europene şi nu este o măsură aptă să asigure caracterul „necesar într-o societate democratică" şi proporţional al ingerinţei (a se vedea HCC nr. 22 din 19 decembrie 2023, §§ 83 şi 87).

Aşadar, Curtea reţine că, deşi există garanţia unui control judecătoresc prealabil, această garanţie nu este suficientă să asigure respectarea exigenţei calităţii legii şi a caracterului necesar într-o societate democratică, pentru că norma contestată permite, la modul general, accesul la datele de trafic si de localizare în scopul investigării oricăror contravenţii (a se vedea §§ 44-45 supra).

În consecinţă, ridicarea informaţiilor privind convorbirile telefonice în contextul cauzelor contravenţionale, care reprezintă fapte ilicite mai puţin grave ca infracţiunile, a fortiori nu poate fi considerată conformă exigentei calităţii legii si necesară într-o societate democratică. Prin urmare, norma contestată nu corespunde în totalitate condiţiilor minime impuse de jurisprudenţa Curţii Europene si garanţiilor prevăzute de articolele 23 si 30 din Constituţie.

În concluzie, Curtea constată că textul „ridicarea informaţiei privind convorbirile telefonice" din articolul 427 alin. (2) din Codul contravenţional este neconstitutional.

Astfel, în respectarea principiilor Constituţionali şi a jurisprudenţei CtEDO, este evident că aceste înscrisuri (listate supra) nici decum nu pot fi acceptate ca probe pe această cauză şi urmează a fi excluse.

Pe parcursul examinării cauzei de către Inspectoratul de Poliție Vulcănești, instituție din care face parte agentul constatator a fost depus o referință în dezacord cu contestația, prin care se solicit respingerea acesteia.

În argumentarea poziției, se indică că, la 09 aprilie 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliţie Vulcăneşti, Dermenji Nicolai, întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI04 187964 pe faptul că, Bordei Dmitri, în perioda anului 2024, aflîndu-se în or.Vulcănești, a pretins şi a acceptat instalarea în telefonul mobil personal a aplicaţiei PSB Bank din Federaţia Rusă pentru ulterioara recepţionare a mijloacelor financiare în vederea exercitării sau neexercitării dreptului de vot în cadrul alegerilor prezidenţiale şi a referendumului din 20 octombrie 2024.

Prin acceptarea personală a mijloacelor băneşti în schimbul exercitării dreptului electoral în favoarea candidatului susţinut de către Blocul politic „Victoria - Pobeda”, la care i se va indica, Bordei Dmitri a comis contravenţia prevăzută de art.47[1] Cod contravenţional - coruperea electorală pasivă cu indici calificativi - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit şi perfectat în lipsa contravenientului Bordei Dmitri, în prezenţa unui martor din cadrul IP Vulcăneşti care nu deţine statut de agent constatator. Copia procesului-verbal împreună cu drepturile şi obligaţiile, inclusiv şi dreptul de a beneficia de serviciile unui avocat, au fost trimise contravinientului prin serviciul poştal în scrisoare recomandată.

Consideră că, din punct de vedere al legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie, a fost încheiat cu respectarea dispoziţiilor legale incidente şi cuprinde toate menţiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod contravenţional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu. În consecinţă, forţa probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, actul bucurându-se în continuare de prezumţia de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenţie, forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (cauza Bosoni v. Fran ţa, hotărârea din 7 septembrie 1999). Din interpretarea art. 425 alin. (2) şi art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. seria/nr. MAI04 187964 din 17.04.2025 face dovada cu privire

la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de reprezentantul agentului constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Acţiunile contravenientului Bordei Dmitri corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47[1] alin. (1) Cod contravenţional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenţie şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravenţional, aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravenţional, copiile procedurii contravenţionale cu nr.2025080032 din 9 aprilie 2025 pe 43 file care au fost transmise instanţei de judecată.

Susține că, acestea în ansamblu coloborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert săvârşirea contravenţiei de către contravenient. Agentului constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, iar încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică.

Într-o altă ordine de idei, invocă că, chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicaţii bancare - efectuat de o persoană terţă aşa cum a declarat în faţa angajatului de poliţie contestatară - se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacţii ilicite. În acest caz, intenţia de a crea condiţii pentru un eventual transfer, destinat influenţării exercitării dreptului electoral, constituie un element important în evaluarea comportamentului contravenţional.

Consideră că, din perspectiva normelor cu caracter anticorupţional, nu numai rezultatul material, ci şi manifestarea voinţei de a se angaja într-o astfel de conduită reprezintă o abatere gravă de la principiile integrităţii procesului electoral. Faptul că persoana a instalat aplicaţia bancară, chiar dacă transferul banilor nu s-a concretizat, relevă existenţa unui plan de a primi avantaje materiale în schimbul susţinerii la caz a unui bloc politic, ceea ce subminează principiile de neutralitate şi secret al votului. Într-un mediu electoral, astfel de practici, chiar şi în stadii incipiente, reprezintă o ameninţare la adresa integrităţii sistemului democratic. Acţiunea de a instala o aplicaţie bancară cu scopul de a facilita un eventual transfer reprezintă un semnal de alarmă, indicând o predispoziţie de a transforma actul de vot într-un instrument de tranzacţionare a intereselor materiale.

Indiferent de faptul că transferul efectiv nu s-a realizat, fapta de instalare, iniţiată de persoana terţă, a fost efectuată cu scopul clar de a deschide calea către o tranzacţie ilicită, şi această manifestare de voinţă este suficientă pentru a fi sancţionată conform normelor privind coruperea electorală pasivă, comportamentul în cauză contravine principiilor integrităţii electorale si este demn de sancţiune.

În referința depusă se face referire la pct. 310 din decizia de inadmisibilitate privind excepţiile de neconstituţionalitate a unor prevederi din articolul 47[1] Cod contravenţional din 21 ianuarie 2025, în care Curtea indică că sintagma ”exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana şi-a exercitat votul, Curtea menţionează că articolul 47alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală şi nu obligă autorităţile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existenţa unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituţie, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispoziţiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) şi 23 alin. (2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Potrivit aceleaiași decizii și Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de

stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului. Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidature, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii social- politice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democraţiilor reprezentative. Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente. Iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent. Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Nu este de acord cu argumentele contestatarăui precum că lipsesc elementele constitutive ale faptei imputate, or, în acţiunile acestuia cert s-au constatat, că coruperea electorală pasivă este o contravenţie formal-redusă şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalităţile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune. Argumentele contravinientului Bordei Dmitri privind lipsa în acţiunile lui a elementelor constitutive ale contravenţiei le considerăm ca fiind declarative, or, circumstanţele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influenţează asupra calificării juridice a acţiunilor contravenientei, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenţiei de corupere electorală pasivă este suficientă săvârşirea uneia din acţiunile alternative prevăzute la art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional în speţă contravenţia consumându-se în momentul când Bordei Dmitri a acceptat instalarea în telefonul mobil a aplicaţiei PSB Bank din Federaţia Rusă, cu ulterioara recepţionare a mijloacelor băneşti, în scopul votării în favoarea unui candidat la care i se va indica la alegerile prezidenţiale din 20 octombrie 2024.

La fel, din sursele mass-media este unanim cunoscut faptul BP ”Victoria” deşi nu avea înregistrat nici un candidat la alegerile prezidenţiale, a susţinut în mod deschis mai mulţi candidaţii din alte partide politice, inclusiv şi-au exprimat opinia publică împotriva Referendumului Constituţional Republican îndemnând alegătorii să voteze orice candidat de stângă, precum şi să voteze ”Nu” la Referendum. De asemenea din aceleaşi surse, s-a stabilit incontestabil faptul că grupul de Telegram şi aplicaţia ”PSB” era utilizat de Blocul Politic ’’Victoria” iar sursele transferate erau cu scopul de a-şi exercita dreptul la vot într-un anumit fel, iar nefolosirea acestor banii, precum şi neexercitarea dreptului la vot nu influenţează la calificarea acţiunilor contravenientei.

La acest chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicaţii bancare - efectuat de o persoană terţă aşa cum a declarat în faţa colaboratorului de poliţie - se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacţii ilicite.

Solicită respingerea a contestaţiei și menţinerea fără modificări a actelor întocmite.

În ședința de judecată reprezentantul petiționarului Bordei Dmitri, avocatul Dandeș Veaceslav, a susținut contestația pe motivele de fapt și de drept indicate și susțin cererea cu privire la excluderea probelor, solicit să fie admisă.

În ședința de judecată agentul constatator, Dermenji Nicolai - fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul citației cu aviz de recomandare *nu s-a prezentat*, *agentul constatator a prezentat referința și a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa*, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată petiționarul Bordei Dmitri - fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul citației cu aviz de recomandare *nu s-a prezentat,* instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Audiind opinia părții, examinând contestația, studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța dedusă judecății, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite contestație, reieșind din considerente ce urmează a fi expuse infra.

Fiind investită cu soluționarea contestației, instanța de judecată verifică dacă aceasta a fost introdusă în termen, legalitatea si temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, instanța reține următoarele:

Sub prim aspect instanța de judecată se va expune asupra respectării termenului de contestare a deciziei agentului constatator de sancționare a petiționarului.

Potrivit art.448 alin.(1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8).

La caz, materialele dosarului relevă că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit la 09 aprilie 2025, în prezența prepusului făptuitor și la aceeași data a fost emisă decizia de sancționare a acestuia. Contestația a fost depusă de avocatul Dandeș Veaceslav, prin intermediul poștei electronice la data de 24 aprilie 2025, prin urmare contestația a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de art.448 Cod contravențional.

Cu referire la *legalitatea* procesului-verbal, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întm asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „*ad validitatem*", cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. în acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art.443 al Codului contravenţional sunt impuse imperativ agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art.443 din Codul contravențional se impune agentului constatator la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, exigențe care trebuie analizate și prin prisma art. 445 din același cod.

În rezultatul examinării procesului-verbal, instanța constată că au fost respectate prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)–h) din Codul contravențional.

Instanța menționează că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența lui Bordei Dmitri, iar pe verso-ul procesului-verbal sunt indicate drepturile și obligațiile prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional.

Dispozițiile art. 443 și 445 din Codul contravențional reglementează condițiile de formă și fond ale procesului-verbal cu privire la contravenție. Totuși, simpla omiterea a acestor cerințe nu atrage automat anularea actului. Pe acest aspect, instanța consideră necesar să sublinieze că, potrivit actului de învinuire, perioada pretinsei comiteri a faptei, indicată ca „în parcursul anului 2024", iar faptul că nu este indicat în concret data, luna anul comiterii, această informație rămâne suficientă, la această etapă.

Referitor la argumentul contestatarului precum că, i-a fost încălcat dreptul la apărare, instanța de judecată constată că procesul-verbal a fost întocmit în prezența contestatarului, iar pe verso-ul procesului-verbal cu privire la contravenție sunt indicate drepturilor și obligațiilor persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional. Mai mult ca atît, încălcarea acestor drepturi se combate prin însăși înscrisurile din procesul-verbal, potrivit căruia la rubrica „Apărător" este indicat „ nu este solicitat", fapt confirmat prin semnătura contestatarului.

În contestația formulată, contestatară indică un șir de încălcări, asupra cărora instanța nu se va expune, or aceste încălcări nu sunt de natură să afecteze în mod serios legalitatea actului contestat. În viziunea instanței, contestatară nu a prezentat argumente serioase care ar afecta legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, și nici instanța nu a reținut din oficiu atare temeiuri, fapt pentru care va purcede la efectuarea controlului actelor contestate sub aspectul temeiniciei acestora.

În concluzie, din analiza elementelor esențiale a căror lipsă poate atrage nulitatea absolută a procesului-verbal, astfel cum sunt prevăzute de art.455 Codul contravențional, instanța stabilește că aceste vicii pot conduce la nulitate doar în măsura în care afectează substanțial drepturile procesuale ale persoanei vizate ori compromit însăși posibilitatea de exercitare a dreptului la apărare.

Astfel, în consecință se stabilește legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, iar conținutul acestuia și învinuirea adusă persoanei vizate urmează a fi examinată în fond prin raportare la probatoriul administrat.

Conform art. 458 alin. (1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei. Din conținutul normei citate rezultă că instanței îi revine obligația de a examina cu întâietate săvârșirea faptei și întrunirea în această faptă a elementelor componenței de contravenție, iar ulterior necesitatea sancționării sau existenta cazurilor și temeiurilor de încetare a procesului contravențional. În raport cu această obligație în continuare instanța va examina elementele componenței de contravenție și raportarea probatoriului administrat la obiectul cauzei.

Potrivit învinuirii contestatarul a fost sancționat pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47^1 din Codul contravențional, adică „Coruperea electorală pasivă" și care prevede - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor,

privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Obiectul juridic al contravenției îl constituie relațiile sociale ce țin de exercitarea liberă, corectă și nedistorsionată a drepturilor electorale. Prin incriminarea coruperii electorale, legiuitorul urmărește să asigure integritatea procesului electoral și protejarea voinței electorale a alegătorilor împotriva influențelor materiale nelegitime care ar putea deturna libertatea de alegere.

Instanța menționează că, contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, poate fi realizată prin trei modalități distinte, așadar latura obiectivă a contravenției imputate de corupere electorală pasivă constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acţiune, care în varianta sa tip - art.47[1] alin.(1) Cod contravenţinal, vizează în mod alternativ următoarele modalităţi normative:

1) pretinderea; 2) acceptarea; 3) primirea.

Pretinderea constă într-o cerere, solicitare insistentă ori într-o pretenţie vizînd obiectul remunerării ilicite, care se poate manifesta verbal, în scris sau în formă concludentă, fiind inteligibilă pentru cel căruia i se adresează, indiferent dacă a fost satisfăcută sau nu. În cazul pretinderii, iniţiativa aparţine în exclusivitate coruptului. Indiferent dacă este expresă sau aluzivă, pretinderea remuneraţiei ilicite trebuie să fie univocă, manifestînd intenţia coruptului de a condiţiona de ea conduita sa.

Acceptarea presupune consimţirea sau aprobarea expresă sau tacită de către corupt a obiectului remuneraţiei ilicite etalat de către corupător. În ipoteza acceptării, iniţiativa aparţine în exclusivitate corupătorului. Astfel, acceptarea presupune realizarea unor acţiuni cu caracter bilateral, corelativ. Sub aspect cronologic, acceptarea întotdeauna urmează unei acţiuni săvîrşite din partea corupătorului.

Primirea înseamnă luarea în posesie, obţinerea, încasare de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului de la corupător (sau de la un terţ ce acţionează în numele acestuia) şi nu se limitează neapărat la preluarea manuală de către corupt a obiectului remuneraţiei ilicite. În cazul modalităţii de primire, iniţiativa aparţine corupătorului şi în mod *obligatoriu* constituie un act bilateral; or, primirea implică inevitabil darea de către corupător a remuneraţiei ilicite.

Instanța menționează că, contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, adica coruperea electorală pasivă poate fi comisă doar cu intenţie directă, întrucît scopul contravenției este unul special, avînd o natură alternativă, şi anume:

1. în scopul exercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune,
2. în scopul neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

În lipsa unuia dintre aceste scopuri, fapta nu va putea fi încadrată potrivit art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, totodată, se menționează că nu este obligatoriu realizarea efectivă a scopului special, la încadrarea juridică a faptei conform art.47 [1] fiind necesar existența prin sine a scopului.

Fapta contravențională de corupere electorală pasivă este *una formală* şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalităţile normative care desemnează faptele prejudiciabile, *adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător* a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, *în scopul exercitării sau al neexercitării* unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Actul material trebuie să aibă o legătură directă cu scopul influențării voinței alegătorului.

Totodată, fapta este calificată drept contravenție doar atunci când, prin conținutul ei, **nu *întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni.***

Subiectul contravenției pe lângă condițiile generale este calificat adică alegătorul persoană fizică ce are capacitatea legală de a participa la vot. Doar această categorie de persoane poate răspunde contravențional pentru această faptă, întrucât elementul esențial îl constituie influențarea propriei conduite electorale în schimbul unor beneficii.

Latura subiectivă presupune existența intenției directe. Persoana trebuie să cunoască faptul că primește sau acceptă bunuri ori avantaje care nu i se cuvin și să acționeze în mod deliberat pentru a condiționa o acțiune electorală de aceste foloase.

În susținerea învinuirii aduse de către agentul constatator, au fost prezentate următoarele acte și mijloace de probă:

- procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04 187964 din data de 09 aprilie 2025, în care se indică circumstanțele săvârșirii faptei, se individualizează răspunderea și se realizează calificarea juridică a faptei contravenționale (f.d.9);

- copia procesului-verbal cu privire la audierea contravenientului potrivit căruia a fost audiat în calitate de contravenient Bordei Dmitri potrivit căruia nu recunoaște vina, nu este membru sau susținător al niciunui partid, soția lui a transmis datele personale și ale pașaportului personal persoanelor care se ocupau de compensare, aplicația PSB Bank nu este instalată pe telefon, nu am primit bani. (f.d. 10-11);

- copia încheierii cu privire la rezultatul controlului din 9 aprilie 2025, potrivit căreia s-a considerat controlul pe materialul Ж-2 nr.290 din 9 aprilie 2025 finisat, intentarea cauzei contravenționale în baza art.47[1] Cod contravențional, pe faptul primirii bunurilor (mijloace financiare) prin intermediul aplicației PSB la numărul de telefon personal, care nu li se cuvin, pentru sine (sau pentru altă persoană) pentru a vota „Nu” la referendum din 20 octombrie 2024 și pentru a vota pentru candidatul la prezidențiale din partea blocului politic „Pobeda”, date care urmau a fi indicate pînă la petrecerea alegerilor, stabilite pentru 20 octombrie 2024 (f.d.13);

- copia raportului din 9 aprilie 2024 întocmit de comisar IP Vulcănești, Gulevici Tatiana, potrivit căruia se aduce la cunoștință că la 9 aprilie 2025 au fost petrecute acțiuni în orașul Vulcănești, și în urma discuțiilor cu locuitorii i-a devenit cunoscut faptul că o parte din locuitorii raionului Vulcănești sunt implicați în acțiuni care conțin semnele contravenției prevăzute de art.47[1] Cod contravențional, coruperea electorală pasivă. În legătură cu ce se solicită înregistrarea acestui fapt în Ж-2 (f.d.14);

- copia raportului privind înregistrarea contravenției seria RAP01 429589 din 9 aprilie 2025, potrivit căruia, s-a constatat că, la 9 aprilie 2025 au fost petrecute acțiuni în orașul Vulcănești, și în urma discuțiilor cu locuitorii a devenit cunoscut faptul că o parte din locuitorii raionului Vulcănești sunt implicați în acțiuni care conțin semnele contravenției prevăzute de art.47[1] Cod contravențional, coruperea electorală pasivă (f.d.15);

- un înscris cu titlul de – extras din lista furnizorilor de servicii de comunicații electronice, cu conexiunea aplicației mobile „PSB” și/sau „ПСБ” (Federația Rusă) pe numele cet. Bordei Dmitri, care conține datele de identitate ale petiționarului, cu indicarea codului unic de identificare, a adresei de domiciliu și a numărului de telefon (f.d.16);

- un înscris cu titlul de - extras din lista furnizorilor de servicii de comunicații electronice, cu conexiunea aplicației mobile „PSB” și/sau „ПСБ” (Federația Rusă) pe numele cet.Bordei Dmitri care conține date calendaristice, numărul de telefon al petiționarului (f.d.17);

- copia scrisorii din 9 aprilie 2025, prin care Inspectoratul Național de Securitate Publică a remis în adresa Inspectoratelor de poliție ale Direcției de Poliție a *****, materialele și probele acumulate, pentru examinare conform competenței, prin prisma prevederilor art.47[1] Cod contravențional (f.d.18-18 verso);

- (în copie) proces-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații – identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice din 6 noiembrie 2024, potrivit căruia, măsura specială de investigație a fost autorizată și efectuată în cadrul cauzei penale nr.2023970322, iar informația recepționată a fost transmisă pe un disc de tip CD-R (f.d.19);

- (în copie) proces-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații – identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice din 9 decembrie 2024, potrivit căruia, măsura specială de investigație a fost autorizată și efectuată în cadrul cauzei penale nr.2023970322, iar informația recepționată a fost transmisă pe un disc de tip DVD-R (f.d.20);

- (în copie) ordonanța privind autorizarea măsurii speciale de investigații din 19 noiembrie 2024, prin care procurorul a dispus efectuarea în cadrul cauzei penale nr.2023970322 a măsurii speciale de investigații – identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice de la furnizorul de servicii de comunicații electronice SA "Orange" (f.d.21-23);

- (în copie) ordonanță din 22 octombrie 2024 prin care procurorul a dispus efectuarea în cadrul cauzei penale nr.2023970322 a măsurii speciale de investigații – icolectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice SA "Orange", privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" și/sau „ПСБ" (f.d.27-30);

- (în copie) ordonanța privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații din 11 decembrie 2024, prin care au fost apreciate ca fiind pertinente pentru cauza penală nr.2023970322, rezultatele măsurilor special de investigație identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comuniicații electronice de la furnizorul de servicii de comunicații electronice SA "Orange" privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" și/sau „ПСБ", a utilizatorilor cartelelor SIM unice (74279 numere) (f.d.24-26);

- (în copie) ordonanță din 8 noiembrie 2024 prin care procurorul a dispus efectuarea în cadrul cauzei penale nr.2023970322 a măsurii speciale de investigații – icolectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice SA "Orange", privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" și/sau „ПСБ" (f.d.34-36);

- (în copie) încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 22 octombrie 2024 și mandatul judecătoresc din aceeași dată, prin care s-a admis demersul procurorului privind autorizarea efectuării măsurii speciale de investigație în cadrul cauzei penale nr.2023970322 – colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice – SA "Orange", privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" și/sau „ПСБ" ce aparține Băncii Comerciale Promsveazibank din Federația Rusă, pentru perioada de timp 01.01.2024 – până la 22.10.2024 (f.d.37-41), încheierea nu este complete, s-a coroborat cu mandatul;

- (în copie) încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 01 aprilie 2025 și mandatul judecătoresc din aceeași dată, prin care s-a admis demersul procurorului privind autorizarea efectuării măsurii speciale de investigație în cadrul cauzei penale nr.2023970322 – colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice – SA "Orange", privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB" și/sau „ПСБ" ce aparține Băncii Comerciale Promsveazibank din Federația Rusă, pentru perioada de timp 01.01.2024 – până la 22.10.2024 (f.d.42-46),

- (în copie) ordonanța privind formarea grupului de lucru pe procedura contravențională nr.32 din 9 aprilie 2025, emisă de Șef al Inspectoratului de Poliție Vulcănești, prin care s-a dispus acumularea

probatoriului necesar și întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenție în temeiul art.47[1] din Codul contravențional, de către angajații poliției cu statut de agent constatator din cadrul IP Vulcănești (f.d.47).

Conform art. 425 din Codul contravențional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele. (7) Procesului contravențional, în partea ce ține de declarații, i se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă și la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

În conformitate cu art.93 Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de lege, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru soluționarea cauzei.

Prin urmare, în acest context și pornind de la prevederile art.425 Cod contravențional, coroborate cu cele ale art.93 Cod de procedură penală, este esențial să se facă distincție clară între actele procesuale și mijloacele de probă care sunt administrate în conformitate cu normele procedurale.

Examinând documentele anexate în copii de către agentul constatator la materialele dosarului cauzei contravenționale în privința petiționarei, instanța de judecată atestă că acestea confirmă doar dispunerea, autorizarea și efectuarea măsurilor speciale de investigații în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr. 2023970322, pornită în baza art. 181/3 și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) Codul penal, precum și autorizarea folosirii datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din cauza penală nr. 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516, însă, procese-verbale privind consemnarea rezultatelor efectuării acestor măsuri speciale de investigații, la materialele dosarului cauzei contravenționale lipsesc.

În pofida faptului că aceste acte (ordonanțele procurorilor, încheierile judecătorilor de instrucție), sunt importante pentru cadrul procesual al cercetării și investigării, ele nu sunt mijloace de probă conform dispozițiilor art.425 alin.(1) și (2) Cod contravențional, precum și art.93 alin. (2) Cod de procedură penală, care reglementează regimul mijloacelor de probă admisibile.

Astfel, deși aceste acte pot contribui la contextul procedurii legale de dobândire a probelor, ele nu îndeplinesc cerințele necesare pentru a fi considerate dovezi în cadrul procesului contravențional. Ele sunt doar acte procesuale care permit desfășurarea unor investigații, dar nu pot influența direct soluționarea fondului cauzei, întrucât nu furnizează elemente factuale suficiente pentru a stabili vinovăția contravenientului.

Cu referire la valoarea probatorie, în opinia instanței, în cazul efectuării măsurilor speciale de investigații, urmează să fie utilizate rezultatele acestora, respectiv actele de consemnare a rezultatelor și purtătorii de informații.

Consemnarea acestor măsuri trebuie să fie realizată prin întocmirea unui proces verbal pentru fiecare măsură în parte, care să conțină datele referitoare la locul și data efectuării măsurii, ora de început

și finalizare, funcția și numele persoanei care întocmește documentul, numele și statutul celor care au participat la efectuarea măsurii, precum și descrierea faptelor constatate și a acțiunilor întreprinse. Totodată, procesul verbal trebuie să menționeze, atunci când este cazul, utilizarea mijloacelor tehnice precum fotografierea, filmarea, înregistrarea audio și rezultatele obținute în urma acestor măsuri.

Conținutul proceselor-verbale de consemnare a rezultatelor măsurilor speciale de investigații trebuie să corespundă prevederilor art. 260–261 din Codul de procedură penală. Or, la caz, tocmai aceste mijloace de probă nu au fost prezentate. În lipsa lor, iar instanța neavând posibilitatea de a examina datele care au fost obținute, nu poate determina pertinența actelor procesuale enunțate supra în raport cu obiectul cercetării.

Totodată, este relevant, în opinia instanței, că utilizarea acestor acte procesuale și a rezultatelor măsurilor speciale de investigații a fost autorizată prin încheierea emisă de Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) la 1 aprilie 2025, însă, potrivit art. 133 din Codul de procedură penală, măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează doar dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: 1) este pornită urmărirea penală cu privire la o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă; 2) acțiunea este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului; 3) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal ori poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, măsurile speciale de investigații pot fi efectuate în privința bănuitului, învinuitului sau persoanei despre care există probe că fie contribuie la pregătirea ori la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații relevante cauzei penale.

Instanța reține că probele obținute în urma măsurilor speciale de investigație pot fi folosite în procesul contravențional doar în condițiile în care procesul contravențional a fost pornit de către procuror, în temeiul încetării urmăririi penale pentru motivul că fapta constituie o contravenție, în conformitate cu prevederile art. 396 alin. (3) din Codul contravențional, ceea ce nu este cazul în speță. Cu toate acestea, instanța nu are competența de a contesta sau de a pune în discuție încheierea emisă de judecătorul de instrucție.

În context, instanța consideră determinant faptul că autorizarea utilizării acestor date a fost acordată în cadrul procesului contravențional RAP01433516 și nu pentru cauza contravențională intentată prin raportul șefului IP Vulcănești la data de 09 aprilie 2025.

Potrivit art. 374 alin. (21) din Codul contravențional, procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenției.

Instanța stabilește că prezentul proces contravențional intentat în privința petiționarei a fost pornit prin Raportul din 09 aprilie 2025, adică odată cu sesizarea agentului constatator. Acest proces este distinct de cel aflat în examinare în cadrul INSP, pentru care, de altfel, a fost autorizată utilizarea datelor provenite din măsurile speciale de investigație, ***ceea ce determină concluzia a două cauze contravenționale distincte.***

În ceea ce privește însă actele procesuale anexate, instanța nu identifică un impediment formal privind includerea lor în materialele cauzei, dar nu le poate reține ca fiind probe pertinente, în lipsa unei fundamentări legale și de fapt suficiente.

Totodată, instanța apreciază că simpla existență a unei încheieri de autorizare, emisă în cadrul unei alte cauze, nu poate acoperi cerințele legale stricte referitoare la admisibilitatea probelor.

Utilizarea rezultatelor măsurilor speciale de investigație într-o altă procedură decât cea penală în care acestea au fost obținute impune, potrivit art. 136 alin. (7) din Codul de procedură penală, nu doar o

autorizare formală, ci și respectarea integrală a cadrului legal privind administrarea și verificarea acestor date.

Conform art. 93 alin. (4) din același cod, datele obținute prin activități speciale de investigație pot fi admise ca probe numai dacă sunt administrate și verificate prin mijloacele prevăzute expres de lege.

Astfel, în eventualitatea în care rezultatele acestor măsuri ar fi fost invocate în prezentul dosar, agentului constatator îi revenea obligația de a le verifica și confirma prin alte mijloace de probă.

În același context, instanța evidențiază că, Curtea Supreme de Justiție în calitate de instanță cu atribuții de asigurare a interpretării şi aplicării uniforme a legislației în sistemul de justiție, a stabilit că nu este necesară autorizarea judecătorului de instrucție pentru folosirea probelor rezultate din măsurile speciale de investigații *efectuate în dosarul din care a fost* ***disjunsă*** *ulterior cauza, însă în speța examinată lipsesc înscrisuri care să confirme disjungarea de cauze, fapt ce determină o incertitudine în acest sens*. În ședința de judecată instanța a fost în imposibilitate să clarifice dacă există un act de disjungare a cauzelor contravenționale respective, părțile nu cunosc acest fapt.

În ceea ce privește probele care au fost efectiv administrate de către agentul constatator în cadrul prezentei cauze contravenționale, instanța se poate referi doar la procesul-verbal cu privire la contravenție.

Prin urmare, în lipsa altor probe nu este suficient pentru a stabili săvîrșirea de către acesta a contravenției imputate, or, în cazul dat instanța nu poate să constate vina acestuia în săvîrșirea contravenției imputate.

În acest context, instanța nu poate să stabilească cu certitudine dacă petiționară a pretins sau a dat cuiva acceptul de a primi bani, dacă i-a primit și cel mai important dacă petiționară cunoștea pentru ce sunt destinați acești bani. Or, potrivit învinuirii formulate acestuia i se impute atît acceptarea cît și primirea de surse financiare ilegale.

Aceste chestiuni urmau a fi verificate de către agentul constatator, ceea ce însă nu s-a efectuat, or în cazul dat există dubii serioase asupra laturii subiective a contravenției și anume existența *în acțiunile contestatarei a intenției directe*.

Latura subiectivă a **contravenției de corupere electorală pasivă** se referă la intenția, motivația și starea psihică a persoanei care comite această fapta adică la cunoștințele și scopul cu care aceasta săvârșește actul de corupere electorală. Latura subiectivă joacă un rol esențial în stabilirea răspunderii contravenționale.

Intenția directă este esențială. Persoana care comite coruperea electorală pasivă trebuie să acționeze cu intenția de a obține foloase materiale sau alte avantaje, acceptând sau primind un beneficiu pentru a influența rezultatul votului. În acest caz, există un **scop clar și conștient** al faptei, adică persoana dorește să fie răsplătită pentru exercitarea dreptului de vot într-un anumit mod, adică pentru a-și modifica opțiunea electorală în schimbul unei foloase. Persoana care comite coruperea electorală pasivă trebuie să fie **conștientă** că ceea ce face este **împotriva legii**, dar totuși acceptă sau solicită un beneficiu ilegal pentru exercitarea dreptului de vot. În acest sens, nu este vorba doar de intenția de a primi bani sau foloase, ci și de cunoașterea caracterului ilicit al acestei acțiuni. Persoana trebuie să **acționeze liber și conștient**, fără presiuni sau constrângeri exterioare. De exemplu, aceasta trebuie să fie liberă să decidă dacă acceptă sau nu foloasele oferite pentru votul său.

În viziunea instanței chestiunile menționate mai sus urmau a fi elucidate de către agentul constatator, or, în situația în care lipsește cel puţin unul dintre componentele contravenției, în cazul dat latura subiectivă, atunci persoană nu poate fi trasă la răspundere contravențională.

Din examinarea mijloacelor de probă prezentate, instanța constată că petiționarul – inclusiv în contestație – nu a recunoscut săvârșirea faptei de corupere electorală, în sensul acceptării sau primirii de bani în schimbul exercitării sau neexercitării dreptului de vot.

Referitor la înscrisurile de la fila dosarului 16, 17 acesta conține datele de identitate ale petiționarului, cu indicarea codului unic de identificare, a adresei de domiciliu și a numărului de telefon, instanța este în imposibilitate de a stabili din oficiu natura juridică a acestora și nici proveniența lor. În plus, înscrisurile nu poartă nici o semnătură, ștampilă sau alt element de autentificare care să ateste caracterul său oficial sau sursa instituțională de proveniență. Instanța nu poate să stabilească cum aceste înscris au fost administrat, de către cine a fost administrate.

Pe de altă parte, înscrisul de la fila dosarului 16, 17 confirmă expedierea la numărul de telefon al petiționarului a unor sms-uri, conținutul cărora nu a fost constatat, și deci nu reprezintă tranzacții financiare, nu reflectă conținutul mesajelor, și care în consecință ar permite instanței să rețină primirea de către petiționar a mijloacelor financiare în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale. La fel, *acest înscrisuri cercetate în particular, în lipsa de alte probe nu justifică nici pretinderea, nici acceptul petiționarului de a primi remunerația ilicită în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale*.

În referința depusă agentul constatator susține că, petiționarul prin acțiunea de instalare a aplicației bancare confirmă intenția spre realizarea faptei imputate, or, materialele dosarului nu relevă existența în telefonul acestuia a aplicației la care se face referire, așa cum lipsesc înscrisuri care să confirme că telefonul petiționarului a fost examinat și s-a stabilit o atare aplicație.

Înscrisul de la fila dosarului 16, 17 nu reprezintă tranzacții financiare, ci mesaje scurte de tip SMS, nu reflect conținutul sms-lor și nici legătura de cauzalitate între aceste sms și intenția petiționarului de a primi o remunerație ilicită.

Mai mult ca atît, în ședința de judecată partea contestatară a explicat că petiționarul deține un alt număr de telefon, iar cel indicat în procesul-verbal cu privire la contravenție aparține soției sale și anumea ea se folosește de acest număr. La fel partea contestatară a prezentat înscrisuri care atestă că în diferite perioade de timp petiționarul se folosea de un alt număr de telefon decît cel indicat în procesul verbal. A fost prezentat contract din 29 decembrie 2016, încheieat între Bordei Dmitri și compania de telecomunicații Orange, din care rezultă că numărul petiționarului este 068106864, iar numărul persoanei de contact al soției este indicat *****. LA fel a fost prezentată copia unui contract bancar din 19 iunie 2020, potrivit căruia Bordei Dmitri a indicat numărul său de contact 068106864.

PRin urmare, cele menționate mai sus, ridică dubii rezonabile referitor la faptul cine deținea și folosea numărul de telefon indicat în actul de învinuire, la data prepusei fapt, lucru care urma a fi elucidate de agentul constatator.

Astfel, aceste înscrisuri confirmă primirea de la identificatorul „PSB” la numărul de telefon al petiționarului a SMS, or în cauza ***Demirhan și alții împotriva Turciei din 22 iulie 2025***, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, abordarea categorică a instanțelor turce privind utilizarea aplicației criptate de mesagerie „ByLock” – în special că oricine a folosit aplicația putea, în principiu, fi condamnat doar pe acest criteriu, pentru apartenență la o organizație teroristă armată – a încălcat dreptul reclamanților la protecție efectivă împotriva urmăririi penale arbitrare, condamnării și pedepsei, precum și dreptul la un proces echitabil.

Or, în cazul examinat probele prezentate de către agentul constatator deși neclar cum au fost administrate la prezenta cauză, sunt în măsură să confirme doar expedierea de către identificatorul „PSB” către numărul petiționarului a unor mesaje, conținutul și scopul cărora nu este reflectat.

Potrivit dispozițiilor articolului 425 din Codul contravențional, coroborate cu articolul 93 și articolul 94 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător procesului contravențional, probele trebuie să fie dobândite în modul prevăzut de lege, să fie verificate în ședința de judecată și să respecte garanțiile procesuale și constituționale ale persoanei în privința căreia sunt administrate.

În această conjunctură, instanța constată că există dubii rezonabile cu privire la temeinicia învinuirii aduse petiționarului. Or, unica probă viabilă rămâne procesul verbal cu privire la contravenție care nu este susținut de alte probe, în rezultatul examinării coroborate a cărora instanța să ajungă la soluția certă privind săvârșirea cu vinovăție de către petiționar a faptei contravenționale.

La dosar nu au fost prezentate probe care să confirme cu certitudine fapta contravențională imputată petiționarului și care să probeze că acesta a acceptat sau a primit o remunerație ilegală în vederea exercitării sau al neexercitării drepturilor sale electorale.

În cadrul examinării cauzei, instanța de judecată a încercat să elucideze în ce au constat acțiunile petiționarului, dacă aceasta și-a exprimat acordul de a primi remunerație ilicită, dacă le-a primit, sau dacă a pretins să le primească, în ce circumstanțe și în ce mod a fost exprimat pretinderea/acceptul și primirea de mijloacele financiare ce nu i se cuvin sau în ce împrejurări au fost primate mijloacele financiare ilegale, însă stabilirea acestor circumstanțe a fost imposibil de realizat așa cum aceste acțiuni au fost negate.

De rînd cu cele indicate, instanța mai atestă că, în descrierea efectuată a faptei nu se indică care este cuantumul mijloacelor bănești acceptate sau primite, de la cine le-a acceptat sau primit, cît și circumstanțele în care au fost acceptate sau primate. Instanța consider necesar de a evidenția faptul că atît în cazul acceptării și primirii mijloacelor financiare, aceste acțiuni presupun realizarea unor acțiuni cu caracter bilateral, corelativ, adica aceste acțiuni întotdeauna urmează unei acțiuni săvîrșite din partea *corupătorului.* Astfel, în procesul cercetării în cauzele privind actele de corupție electorală pasivă urmează a fi stabilite cercul de persoane care au participat la comiterea faptei imputate, adica *corupătorul* și *coruptul* (persoana care săvârșește anumite acțiuni în interesul corupătorului), or din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, nu este clar în ce circumstanțe exacte a avut loc fapta descrisă și anume în raport cu cine a acceptat și de la cine a primit ilicita remunerație. Deopotrivă, în situația în care nu se cunoaște persoana corupătorului, cît și celelalte circumstanțe relevante, despre acest fapt urma a se face mențiune de către agentul constatator.

În cadrul procedurii de examinare, constatările agentului constatator nu au fost confirmate prin alte probe obiective, iar contravenientul a respins acuzațiile în contestația formulate. În lipsa unor probe suficiente, legale și concludente, temeinicia procesului-verbal nu poate fi susținută fără a încălca principiul prezumției de nevinovăție. În cazul dat, agentul constatator a examinat superficial această cauză și fără a efectua o investigație veritabilă, multe aspectuală și sub toate dimensiunile care vizează faptele supuse examinării, s-a limitat la prezentarea selectivă de înscrisuri, fără a desfășura acțiuni proprii.

Conform prevederilor art. 375 Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, iar concluziile despre vinovăția persoanei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

Astfel, noțiunea de vinovăție trebuie analizată exclusiv prin prisma principiului prezumției de nevinovăție, în condițiile în care dreptul contravențional, potrivit jurisprudenței constante a Curții

Europene pentru Drepturile Omului, se încadrează în sfera noțiunii de „acuzație în materie penală” și beneficiază, prin urmare, de aceleași garanții fundamentale. În concluzie, în cazul dedus judecății, petiționarul nu era obligată să-și probeze nevinovăția.

Dimpotrivă, sarcina probei revenea agentului constatator, care, însă, nu a administrat suficiente dovezi legale și convingătoare pentru a susține învinuirea. Simpla întocmire a unui proces-verbal contravențional nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane în lipsa unui probatoriu adecvat.

Instanța de judecată remarcă, ca potrivit art.381 din Codul contravențional, orice persoana are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Un alt asptect important, stabilit de instanța de judecată este și timpul comiteriii faptei imputate.

În acest context, agentul constatator a indicat că fapta a fost comisă în perioada 2024, or, în prezenta speță data exacta a comiterii faptei are relevanță majoră, avînd în vedere că, articolul 47^1 Cod contravențional, adica fapta contravențională de „Corupere electorală pasivă”, a fost introdus în Codul contravențional prin Legea nr.230 din 18 aprilie 2024, și *a intrat în vigoare din data de 15 august 2024.* Ca urmare, reprezentantul autorităţiior statale nu putea să aplice în privința petiționarului norma contravențională cu efect retroactiv și respectiv nu poate imputat acestuia că a comis această contravenție pînă la intrarea în vigoare a normei, care a fost introdusă în legislație abia la data de 15 august 2024. La caz, data comiterii faptei imputate deși are relevanță esențială în vederea aplicării legii în timp, așa și nu a fost posibil de stabilit, fapt care prin cumulul celor indicate afectează fondul cauzei. Timpul exact al comiterii faptei imputate are însemnătate în acest caz, însă actele anexate nu clarifică cu certitudine acest fapt și pe cale de consecință nu este cert dacă fapta a fost comisă pînă sau după intrarea în vigoare a normei contravenționale, sau este vorba despre o contravenție prelungită.

Potrivit art.3 alin.(1) Cod contravenţional, caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei. Din interpretarea art.3 alin.(1), se atestă că legea contravențională, produce efecte judice din momentul în care a intrat în vigoare, și se aplică numai la fapte care se petrec în timpul cît sunt în vigoare, și nu se aplică faptelor petrecute înainte de intrarea lor în vigoare nici celor produse după ieșirea din vigoare. Aceste circumstanțe impun în mod obligatoriu ca timpul comiterii faptei să fie stabilit și indicat cu exectitate, or, nu se poate impune nimănui să se supună unei legi care nu există. Nimeni nu poate fi învinuit că a săvîrșit o faptă care nu era interzisă și respective nu poate fi sancționată în acest sens.

În dreptul contravențional, principiul acțiunii legii în timp stabilește că o faptă e considerată contravenție și sancționată conform legii în vigoare la momentul săvârșirii ei. Cu alte cuvinte, legea aplicabilă e cea care era în vigoare atunci când a avut loc contravenția, nu legea aplicată ulterior. Retroactivitatea legii contravenționare, stabilește cu titlu de principiu că, o lege contravențională mai nouă nu poate fi aplicată retroactiv pentru a sancționa o faptă care nu era considerată contravenție sau pentru a majora sancțiunea unei contravenții deja săvârșite, dacă legea nouă este mai severă.

În esență, legea contravențională trebuie să respecte principiul neretroactivității și să aplice legea în vigoare la momentul săvârșirii faptei, garantând astfel predictibilitatea și echitatea în sistemul juridic.

Cu referire la cererea petiționarului cu privire la excluderea probelor din dosar, instanța consider că în circumstanțele descries mai sus, a dat răspuns la cererea respectivă.

Potrivit art.461 din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional, iar procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.

(1) din același articol, doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

Potrivit art.441 alin.(1) lit.a) din Codul contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează, dacă nu există fapta contravenţională.

În conformitate cu art.395 alin. (2), art.448 şi art.461- 463 Cod contravențional, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e:

Se admite contestația depusă de avocatul Dandeș Veaceslav, în interesele petiționarei Bordei Dmitri.

Se anulează decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Vulcănești, inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenție seria și numărul MAI04 187964 din data de 09 aprilie 2025, conform căreia Bordei Dmitri a fost sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art.47[1] alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, și se încetează procesul contravențional, din motiv că nu există faptul contravenției.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Sud în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cahul (sediul Vulcănești).

Președintele ședinței,
Judecător **Ludmila Camerzan-Rotaru**